

Kratke analize
Avgust 2020

Denis Rogan

Minimalna plača v Sloveniji v obdobju krize in konjunktуре

Leta 1995 je Slovenija uvedla minimalno plačo, ki je predstavljala minimalno plačilo za polni delovni čas in je ob uvedbi zajemala vse dodatke k plači. Del dodatkov k plači se je izločil s spremembo zakona leta 2016, vsi pa z letom 2020. Večkrat se je spremenil tudi zakonski način določanja vsakoletnega usklajevanja minimalne plače. V obdobju 2008–2013 je imela Slovenija najvišjo realno rast minimalne plače izmed držav EU z zakonsko določeno minimalno plačo, v obdobju 2014–2017 pa je bilo povečanje med najnižjimi. V obdobju 2018–2020 pa njena rast ob zakonski spremembi konec leta 2018, ki je precej povečala minimalno plačo, ni izstopala glede na druge države EU. Razmerje med minimalno in povprečno plačo je v letu 2019 znašalo 50,6 %, kar nas uvršča med države z najvišjim razmerjem med državami EU.

1 Ureditev in mehanizmi usklajevanja minimalne plače v Sloveniji

Ureditev minimalne plače v Sloveniji se je v obdobju 1995–2020 spreminjala v smeri izločanja dodatkov. Minimalna plača je najmanjša zakonsko določena mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Ob njeni uvedbi leta 1995 so bili v minimalno plačo vključeni vsi dodatki. S spremembo zakona o minimalni plači so bili s 1. januarjem 2016 iz minimalne plače izvzeti trije dodatki: dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. S 1. januarjem 2020 pa se je iz definicije minimalne plače izvzelo vse dodatke, določene z zakoni in drugimi predpisi ter s kolektivnimi pogodbami, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost, dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

V obdobju 1995–2020 je bilo uzakonjenih več ureditev, ki so na različne načine določale usklajevanje minimalne plače. Tako lahko mehanizme usklajevanja minimalne plače od njenega obstoja razdelimo v pet obdobji: i) 1995–1997; usklajevala se je enako kot izhodiščne plače v zasebnem sektorju, vendar so v tem obdobju socialni partnerji povečali znesek minimalne plače, da je bila njena rast skladnejša z rastjo plač; ii) 1997–2003; dogovorjen je bil usklajevalni mehanizem, ki je poleg rasti cen življenjskih potrebščin upošteval še realno rast bruto domačega proizvoda; iii) 2004–2005; dogovorjena je bila v nominalnem znesku in se je višala bolj kot povprečna plača v dejavnosti zasebnega sektorja, a manj kot če bi bila dodatno usklajena za realno rast BDP; iv) 2006–2009; skladno z Zakonom o določitvi minimalne plače [UL RS št. 114/2006] se je usklajevala le za predvideno inflacijo, brez zavarovanja za primer višje dejanske inflacije od predvidene; v) 2010–2018; skladno z Zakonom o minimalni plači [UL RS št. 13/2010] se usklajuje najmanj za medletno rast cen življenjskih potrebščin v preteklem letu, pri določanju zneska minimalne plače pa se poleg inflacije lahko upoštevajo še gibanje plač, gospodarske razmere oz. gospodarska rast ter gibanje zaposlenosti. Ti makroekonomski kazalniki so zbrani v tabeli 1. S spremembo zakona o minimalni plači pa bo z letom 2021 za določanje višine minimalne plače pomemben tudi znesek minimalnih življenjskih stroškov, ki bo povišan najmanj za 20 % in največ za 40 %.

Tabela 1: Gibanje makroekonomskih kazalnikov, ki so se upoštevali pri določitvi minimalne plače (v %), 2010–2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rast cen življenjskih potrebščin, dec./dec., v %	1,9	2,0	2,7	0,7	0,1	-0,5	0,5	1,7	1,4
Gibanje plač (realna rast, v %)	2,0	0,2	-2,5	-1,9	0,9	1,5	2,0	1,3	1,6
Gospodarska rast (realno v %)	1,3	0,9	-2,6	-1,0	2,8	2,2	3,1	4,8	4,1
Gibanje zaposlenosti (SNA, v %)	-2,1	-1,7	-0,9	-1,1	0,4	1,3	1,8	3,0	3,2

Vir: SURS.

Zakonsko je bila predvidena praviloma ena sprememba minimalne plače letno. Večinoma je bila minimalna plača enkrat letno usklajena vsaj za rast cen, v določenem obdobju tudi za več. Izjema je bilo

leto 2007, ko se je minimalna plača zaradi uskladitve, nižje od rasti cen, realno znižala (-1,1 %). Na zahtevo sindikatov se je nato že marca 2008 izredno uskladila, ti pa so zahtevali še spremembo ureditve in občutno zvišanje minimalne plače¹. To se je zgodilo v letu 2010 (tabela 2) saj predhodna zakonska ureditev minimalne plače iz leta 2006 ni imela predvidene naknadne uskladitve v primeru preseganja dejanske inflacije od napovedane (s katero se je usklajevala).

Povečanje minimalne plače, ki jo je prinesel Zakon o minimalni plači iz leta 2010, je sovpadalo z začetkom krize. Nov zakon o minimalni plači je določil minimalno plačo v višini 734² EUR, vendar je podjetjem dopustil postopen prehod na novo višino do konca leta 2011. Tako se je leta 2010 izplačana minimalna plača povišala za 14,6 %, visoko pa je bilo povišanje tudi v letih 2011 in 2012. V obdobju 2013–2015 se je njena rast nekoliko umirila. Nov Zakon o minimalni plači iz leta 2010 je namreč predvidel, da se poleg rasti cen lahko upošteva pri določitvi minimalne plače tudi gibanje plač, gospodarske razmere oz. gospodarska rast ter gibanje zaposlenosti. Zakonska dikcija omogoča upoštevanje navedenih dejavnikov le na način, da lahko skupno povišanje preseže višino inflacije, ne dopušča pa uskladitve oz. znižanja v primeru slabih gospodarskih rezultatov. Določitev višine minimalne plače je bila v skladu z zakonom v pristojnosti ministra, ki je bil pristojen za delo. Slednje se je tudi odrazilo v višini rasti minimalne plače oziroma v načinu upoštevanja makroekonomskih kategorij.

Tabela 2: Povprečna izplačana minimalna bruto plača, povprečna bruto plača in razmerje med njima, Slovenija, 2000–2019

	Minim. bruto plača, v EUR	Nom. rast minim. plače, v %	Realna rast minim. plače, v %	Povprečna bruto plača, v EUR	Nom. rast bruto plače, v %	Realna rast bruto plače, v %	Razmerje med minim. in povpr. plačo, v %
2000	322	10,3	1,3	800	10,6	1,6	40,3
2001	366	13,5	4,7	895	11,9	3,2	40,9
2002	408	11,5	3,7	982	9,7	2,0	41,5
2003	445	9,0	3,2	1.057	7,5	1,8	42,1
2004	476	7,0	3,3	1.117	5,7	2,0	42,6
2005	499	4,9	2,4	1.157	4,8	2,2	43,1
2006	516	3,3	0,9	1.213	4,8	2,2	42,5
2007	529	2,5	-1,1	1.285	5,9	2,2	41,2
2008	571	8,0	2,2	1.391	8,3	2,5	41,1
2009	593	3,7	2,8	1.439	3,4	2,5	41,2
2010	679*	14,6	12,6	1.495	3,9	2,1	45,4
2011	718*	5,7	3,8	1.525	2,0	0,2	47,1
2012	763	6,3	3,6	1.525	0,1	-2,4	50,0
2013	784	2,7	0,9	1.523	-0,2	-2,0	51,4
2014	789	0,7	0,5	1.540	1,1	0,9	51,2
2015	791	0,2	0,7	1.556	1,0	1,5	50,8
2016	791	0,0	0,1	1.585	1,8	1,9	49,9
2017	805	1,8	0,4	1.627	2,7	1,3	49,5
2018	843	4,7	2,9	1.682	3,4	1,6	50,1
2019	887	5,2	3,5	1.754	4,3	2,7	50,6

Opomba: * Povprečna izplačana minimalna plača.

Vir: SURS, SKD 2002 do leta 2008, SKD 2008 od 2009 dalje, MDDSZ.

¹ S povečanjem zlasti v letu 2010 in ustrezno dohodninsko olajšavo je dosegel neto znesek minimalne plače v letu 2010 562 EUR, kolikor je znašala vrednost košarice minimalnih življenjskih potrebščin na osebo, izračunana v raziskavi opravljeni na IER v Ljubljani.

² To je pomenilo povečanje minimalne plače za več kot 20 %.

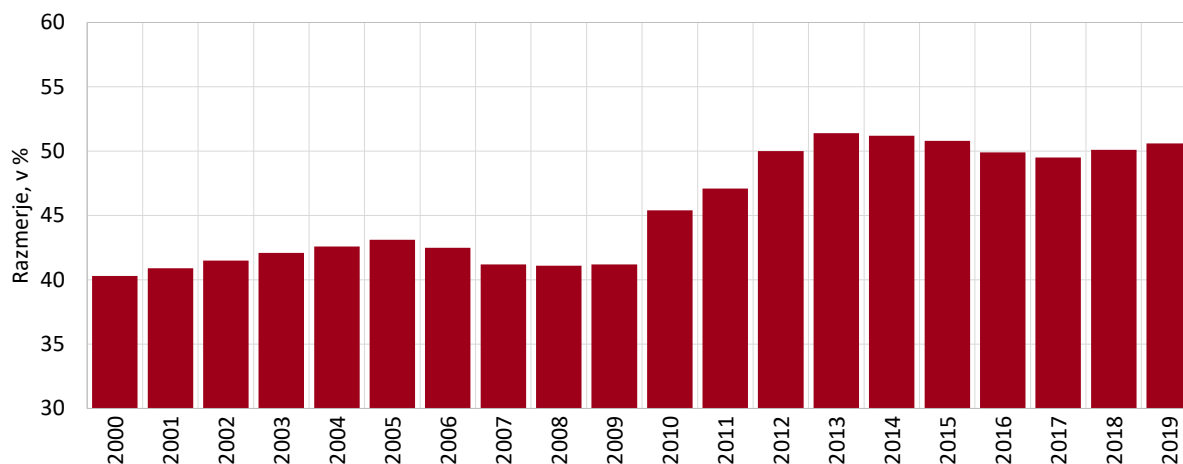
V obdobju 2015–2018 se je pri spremembi minimalne plače v veliki meri upoštevalo ugodne makroekonomske razmere. Zaradi deflacije v letu 2015 se na začetku leta 2016 minimalna plača ni povišala, vendar pa po odločitvi ministra, pristojnega za delo, tudi ni znižala. V začetku 2017 se je povišala za približno 1,8 % (na 804,96 EUR bruto), kolikor je v 2016 znašala (nominalna) rast povprečne bruto plače, s čimer se je po besedah MDDSZ zagotovila ohranitev razmerja med minimalno in povprečno plačo. Zakon o minimalni plači je namreč takrat predvideval, da se lahko minimalna plača poviša tudi za več, kot znaša inflacija, pri čemer se lahko upoštevajo dejavniki, kot so gibanje povprečne plače, gospodarska rast in gibanje zaposlenosti. Tako povišanje se je zgodilo v začetku leta 2018, ko se je minimalna plača povišala za 4,7 %, kar je najvišja nominalna rast po letu 2012.

Precejšnje povečanje minimalne plače je prinesel tudi Zakon o spremembah zakona o minimalni plači iz leta 2018³. S spremembo zakona o minimalni plači, ki je bila sprejeta novembra 2018, se je enostransko določila višina minimalne plače za leti 2019 in 2020 na ravneh, ki sta pomenili precejšnje povečanje (gl. tabela 2). Omenjen zakon predvideva, da se bo z letom 2021 začela uporabljati formula, na podlagi katere bo morala minimalna plača za najmanj 20 odstotkov, a ne za več kot 40 odstotkov, presegati izračunane minimalne življenjske stroške.

2 Gibanje minimalne plače glede na povprečno plačo, produktivnost in gospodarsko razvitost

Sočasnost dviga minimalne plače in gospodarske krize je v obdobju 2009–2013 privedla do občutnega povečanja razmerja med minimalno in povprečno plačo. Razmerje med minimalno in povprečno plačo se je povišalo z 41,2 % leta 2009 na 51,4 % leta 2013, ko je bilo najvišje. V obdobju 2014–2017 je bilo nato zaznati rahlo nižanje razmerja, ki pa se je v letih 2018 in 2019 ponovno nekoliko zvišalo. Po podatkih OECD je imela Slovenija v letu 2019, izmed držav EU, ki so hkrati tudi članice OECD, najvišje razmerje med minimalno in povprečno plačo.

Slika 1: Razmerje med minimalno in povprečno bruto plačo na zaposlenega (v %), 2000–2019

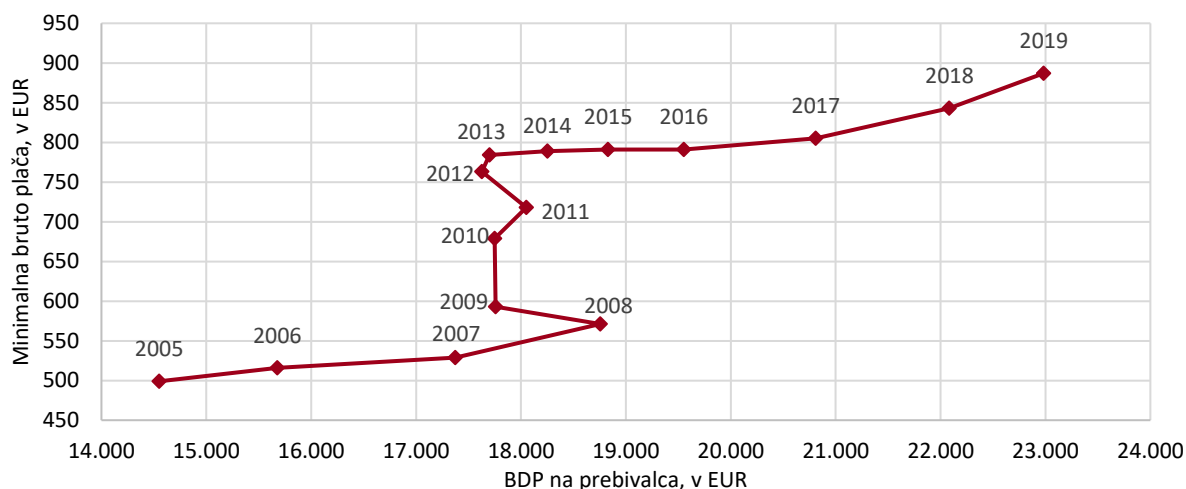
Vir: SURS, MDDSZ.

V obdobjih 2005–2008 in 2013–2017 je bila rast minimalne plače počasnejša kot zviševanje gospodarske razvitosti (merjeno z rastjo gospodarske aktivnosti oz. BDP na prebivalca), v obdobju 2009–2013 pa je minimalna plača rasla hitreje. Gibanje v obdobju 2005–2008 deloma povezujemo s konjunkturo, deloma pa z zakonsko ureditvijo minimalne plače, ki ni dopuščala dodatnega usklajevanja z rastjo BDP, niti ni imela korektiva za primer presejanja dejanske nad predvideno inflacijo,

³ Zakon o spremembah Zakona o minimalni plači (ZMinP-B), Uradni list št. 83/2018.

s katero se je usklajevala. Z nastopom krize je prišlo do preobrata v gibanju obeh kategorij. Gospodarska aktivnost se je leta 2009 močno skrčila, sindikati pa so zaradi zaostajanja rasti minimalne plače za povprečno plačo in njenega realnega znižanja v letu 2007, zahtevali precejšen dvig minimalne plače. Do tega je prišlo v letu 2010, ko se je gospodarska aktivnost v Sloveniji še nekoliko znižala. Ob skromnem okrevanju gospodarstva v letu 2011 se je aktivnost v letu 2012 ponovno znižala. Od leta 2013 pa beležimo pozitivno rast gospodarske razvitosti merjeno z BDP na prebivalca⁴. V obdobju 2013–2017 opazimo podoben trend kot v obdobju 2005–2008, saj je zvišanje gospodarske razvitosti bistveno hitrejše od zviševanja minimalne plače. V letih 2018 in 2019 pa se je ob rasti BDP močneje zvišala tudi minimalna plača.

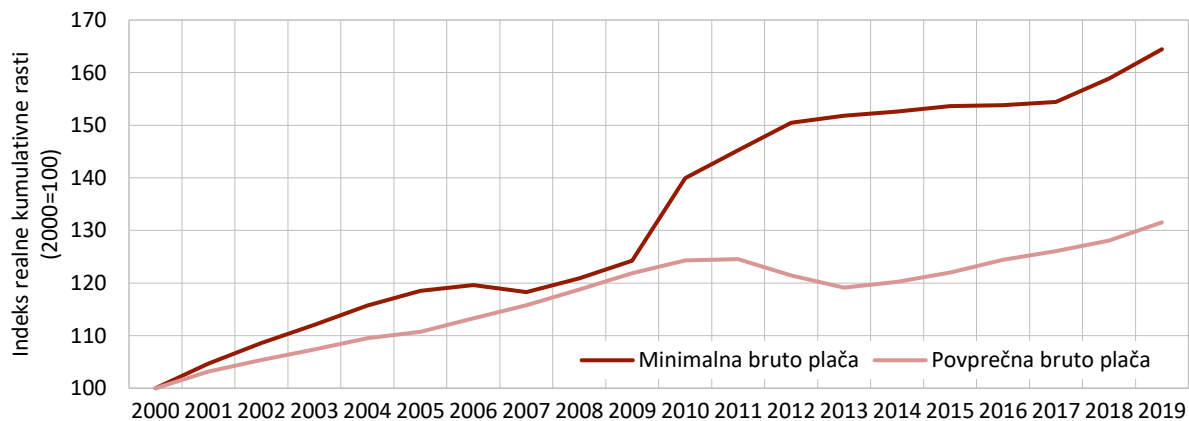
Slika 2: Minimalna plača in BDP na prebivalca v Sloveniji (v EUR), 2005–2019

Vir: SURS, MDDSZ.

Rast minimalne plače je v preteklosti precej odstopala od rasti povprečne plače. Časovno sovpadanje krize in spremembe ureditve minimalne plače je povzročilo občuten razkorak v rasti minimalne in povprečne plače v letu 2010. Rast povprečne plače se je s krizo pričela upočasnjevati in je bila v letih 2012 in 2013 realno negativna, posledično se je dodatno povečal razkorak. Z oživitvijo gospodarske aktivnosti pa v obdobju 2014–2017 trenda preseganja rasti minimalne plače nad povprečno plačo ni bilo več zaznati. Slednje je spet opazno v zadnjih letih, ko se zakonsko določena minimalna plača močneje zvišuje.

Slika 3: Kumulativna rast bruto minimalne in povprečne plače (v %), 2000–2019

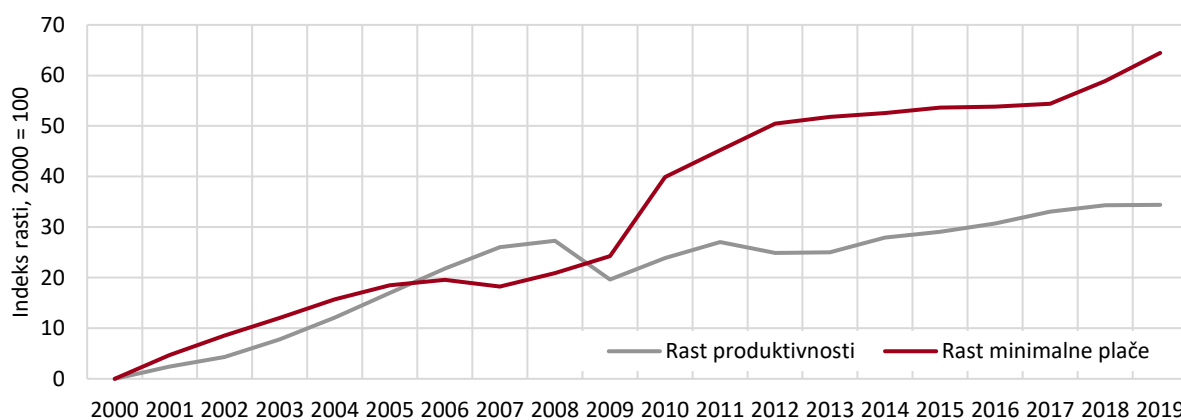

Vir: SURS, MDDSZ.

⁴ Realna rast BDP na prebivalca je bila leta 2013 še negativna.

Po letu 2009 rast minimalne plače presega rast produktivnosti. Splošna usmeritev o skladni rasti plač in produktivnosti, ki izhaja iz ekonomske teorije, pravi, da le-ta zagotavlja ohranjanje stroškovne konkurenčnosti (ob predpostavki, da je takšno gibanje plač in produktivnosti tudi v drugih državah), saj se stroški dela na enoto proizvoda naj ne bi povečevali. Ker se ti ne povečujejo, rast plač ne ustvarja stroškovnih pritiskov na dvig cen oz. inflacijo. Skladna rast plač in produktivnosti dela zagotavlja ohranjanje obstoječega deleža plač v dodani vrednosti in s tem obstoječih delitvenih razmerij. Iz slike 4 je razvidno, da je bila rast teh dveh kategorij dokaj skladna v obdobju 2000–2009. Velik padec BDP v letu 2009 in izrazito povišanje minimalne plače leta 2010, sta povzročila razhajanje v rasti minimalne plače in produktivnosti (merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega). Razkorak se je nato višal do leta 2013, od takrat pa se, sicer z nekajletnim počasnim nižanjem in nato spet povišanjem, ohranja na podobno visoki ravni. Tako je kumulativna realna rast minimalne plače v obdobju 2000–2019 za 30 odstotnih točk višja od kumulativne realne rasti produktivnosti dela.

Slika 4: Rast minimalne plače in produktivnosti dela 2000–2019

Opomba: Produktivnost dela je izračunana kot dodana vrednost na zaposlenega.

Vir: SURS, MDDSZ, preračuni UMAR.

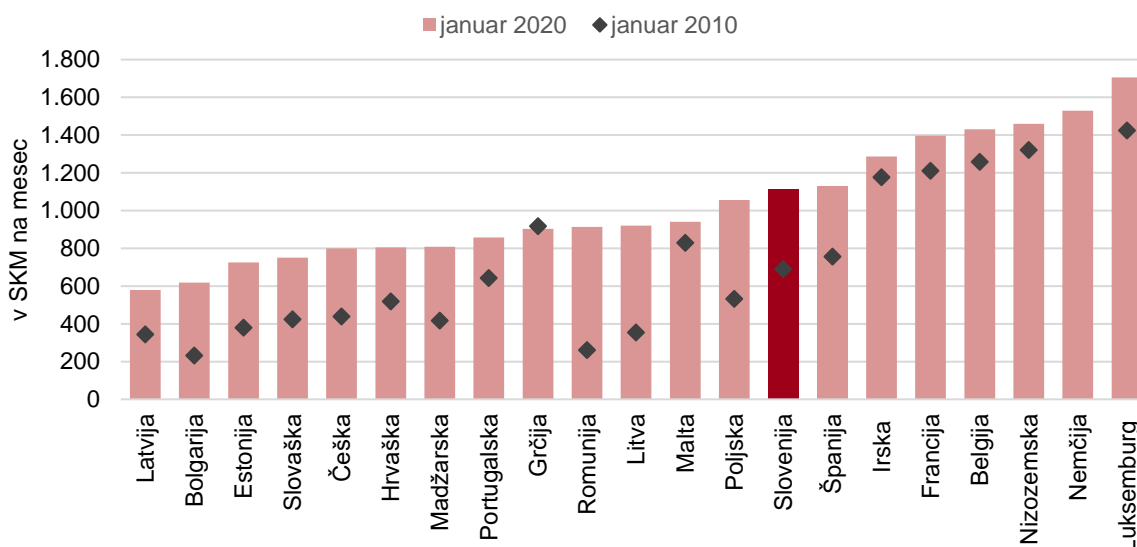
3 Gibanje minimalne plače v državah EU

Večina držav EU ima zakonsko urejeno minimalno plačo. Poleg Slovenije velja to še za 20 članic EU⁵, v preostalih šestih državah pa se zakonsko določena minimalna plača ne nanaša na vse zaposlene oz. se ta določa v pogajanjih s socialnimi partnerji (oz. na ravni podjetij ali posameznika)⁶. Razmerje med najvišjo in najnižjo minimalno plačo med članicami EU z zakonsko ureditvijo je približno 1:7, v standardih kupne moči pa se razmerje zniža na 1:3. Na skrajnem zgornjem robu je v obeh primerih Luksemburg, na spodnjem pa pri minimalni bruto plači izraženi v EUR Bolgarija, v standardih kupne moči pa Latvija (slika 5). V zadnjih desetih letih se je minimalna plača (v SKM) najbolj povečala v Romuniji, v Grčiji pa se je celo malenkost znižala, medtem ko je Slovenija po rasti, izmed 20 članic EU, ki so imele leta 2010 zakonsko določeno minimalno plačo, v sredini.

⁵ Belgija, Bolgarija, Češka, Estonija, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Španija (Eurofound, 2018).

⁶ Na Cipru obstaja zakonsko urejena minimalna plača, vendar velja samo za določene poklice. V Avstriji, Italiji, na Danskem, Finskem in Švedskem pa nimajo zakonske ureditve minimalne plače, ampak se ta določa v pogajanjih s socialnimi partnerji oz. na ravni podjetij (preko kolektivnih pogodb) (Eurofound, 2018).

Slika 5: Minimalna plača (v SKM) za januar 2010 in 2020

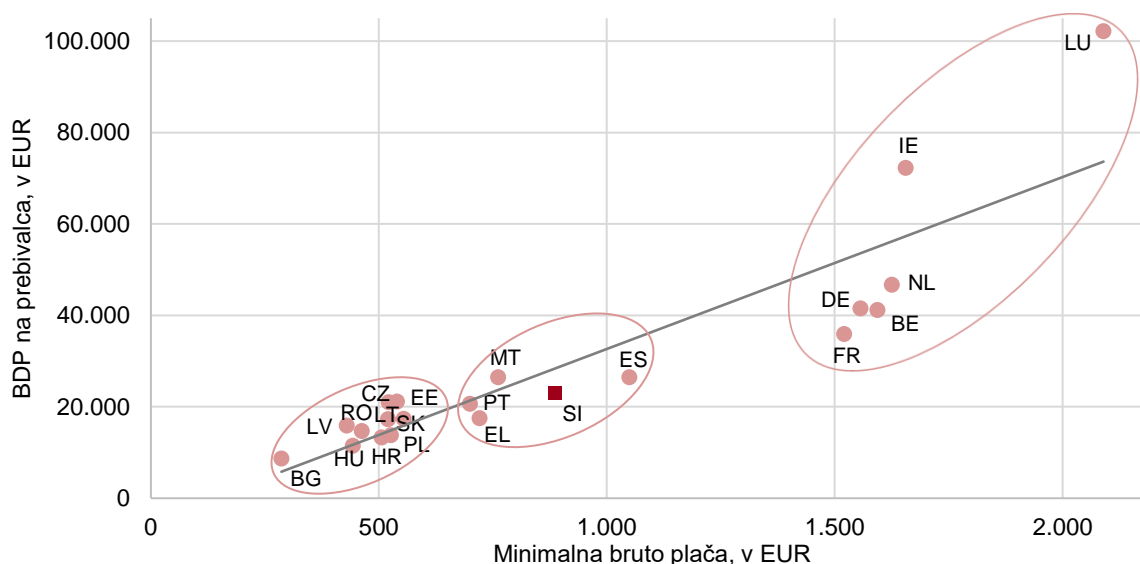

Opomba: V Nemčiji je bila zakonsko določena minimalna plača uvedena leta 2015, zato ni podatka za leto 2010. Ciper, Avstrija, Italija, Danska, Finska in Švedska pa nimajo zakonsko določene minimalne plače, ki bi se nanašala na vse zaposlene, zato niso vključene v sliko.

Vir: Eurostat, objava 27.2.2020

Višina minimalne plače narašča z gospodarsko razvitostjo in kupno močjo držav članic. Slovenija se po znesku minimalne plače uvršča v osrednjo skupino članic EU, kjer minimalna plača znaša med 700 in 1.050 EUR (velja za leto 2019). V skupini so poleg nas še Portugalska, Grčija, Malta in Španija.

Slika 6: Minimalna plača in BDP na prebivalca v EU, 2019

Opomba: Minimalna plača kot povprečje obeh polletij.

Vir: Eurostat, objava 27.2. in 14.8.2020

Ob enem največjih znižanj gospodarske aktivnosti v EU v času krize je Slovenija beležila največje zvišanje minimalne plače. Večje znižanje gospodarske aktivnosti je bilo v obdobju 2008–2013 le v Grčiji in na Hrvaškem. Načini usklajevanja minimalne plače se med državami EU sicer razlikujejo, kljub temu pa je v obdobju od začetka krize minimalna plača v nekaterih članicah ostala nominalno nespremenjena tudi več let (Belgija, Bolgarija, Estonija, Irska, Španija, Litva, Portugalska), v sedmih pa

se je v posameznih letih celo znižala (Češka, Grčija, Hrvaška, Latvija, Madžarska, Poljska, Romunija). V Sloveniji je v obravnavanem obdobju minimalna plača vseskozi rasla, nominalno nespremenjena je bila le leta 2016.

Tabela 3: Minimalna bruto plača (v EUR) v EU, 2005–2019

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Belgija	1.210	1.234	1.271	1.323	1.388	1.388	1.429	1.458	1.502	1.502	1.502	1.517	1.547	1.563	1.594
Bolgarija	77	82	92	112	123	123	123	143	159	174	189	215	235	261	286
Češka	238	270	285	318	303	307	324	311	313	310	336	366	413	473	519
Nemčija	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1.440	1.440	1.498	1.498	1.557
Estonija	172	192	230	278	278	278	278	290	320	355	390	430	470	500	540
Irska	1.238	1.293	1.432	1.462	1.462	1.462	1.462	1.462	1.462	1.462	1.462	1.546	1.563	1.614	1.656
Grčija	668	710	749	794	840	863	870	780	684	684	684	684	684	684	721
Španija	599	631	666	700	728	739	748	748	753	753	757	764	826	859	1.050
Francija	1.252	1.236	1.267	1.301	1.329	1.344	1.365	1.412	1.430	1.445	1.458	1.467	1.480	1.498	1.521
Hrvaška	/	/	/	380	380	388	381	374	387	397	397	411	438	464	506
Latvija	115	129	172	228	255	254	282	286	286	320	360	370	380	430	430
Litva	152	167	188	232	232	232	232	232	290	290	313	365	380	400	555
Luksemburg	1.467	1.503	1.570	1.590	1.662	1.704	1.758	1.801	1.874	1.921	1.923	1.923	1.999	1.999	2.071
Madžarska	231	234	263	283	266	264	287	309	334	335	337	351	412	432	464
Malta	558	584	602	617	635	660	665	685	703	718	720	728	736	748	762
Nizozemska	1.265	1.279	1.309	1.346	1.390	1.412	1.430	1.451	1.474	1.490	1.505	1.531	1.559	1.586	1.626
Poljska	209	227	246	325	297	319	348	345	381	404	416	425	463	491	523
Portugalska	437	450	470	497	525	554	566	566	566	566	589	618	650	677	700
Romunija	82	91	120	138	146	139	158	160	168	198	228	254	297	408	446
Slovenija	490	512	522	553	589	666	748	763	784	789	791	791	805	843	887
Slovaška	168	181	223	255	296	308	317	327	338	352	380	405	435	480	520

Opomba: Višina minimalne plače je izračunana kot povprečje obeh polletij (Eurostat objavlja minimalno plačo po polletjih; za prvo je upoštevano stanje januarja, za drugo julija).

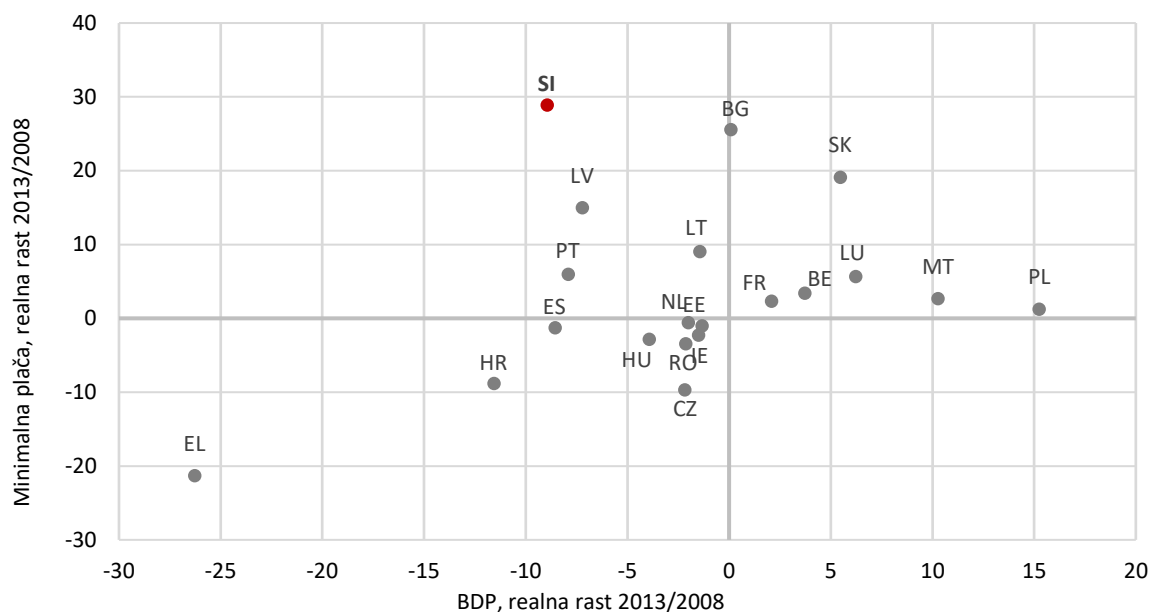
Podatki označeni s sivo pomenijo, da je minimalna plača glede na predhodno leto ostala nespremenjena, rdeča barva pa pomeni njeno znižanje.

Vir: Eurostat, objava 29.7.2019.

V približno polovici članic EU se je minimalna plača ob znižanju gospodarske aktivnosti v času krize realno znižala, pri nas pa se je povečala. V Sloveniji je bilo realno zvišanje minimalne plače v obdobju 2008–2013 največje, 28,9-odstotno. Sledile so nam Bolgarija (25,5 %), Slovaška (19,1 %) in Latvija (15,0 %), ki imajo v primerjavi s Slovenijo bistveno nižjo minimalno plačo. V obravnavanem obdobju je od vseh štirih omenjenih članic beležila največje znižanje gospodarske aktivnosti prav Slovenija (-9,6 %). Največje realno znižanje minimalne plače v obdobju 2008–2013 je bilo zabeleženo na Hrvaškem (-8,8 %) in v Grčiji (-21,3 %), ki je imela tudi največji padec gospodarske aktivnosti. V nasprotno smer odstopa Poljska, saj je njena realna rast BDP znašala 15,3 % s čimer je beležila najvišjo gospodarsko rast izmed članic EU z zakonsko določeno minimalno plačo, realno zvišanje minimalne plače pa je v tej državi znašalo le 1,2 %.

Slika 7: Rast minimalne plače in BDP v EU med krizo, obdobje 2008–2013

Opomba: Nemčije v sliki ni zajete, saj je bila zakonsko določena minimalna plača uvedena leta 2015.

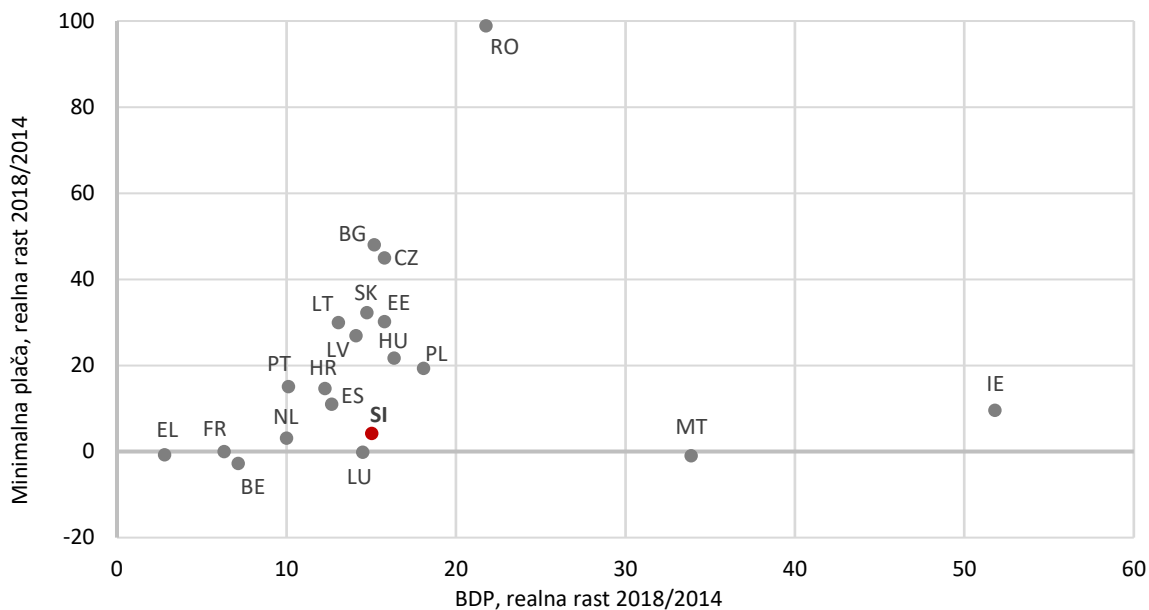
Vir: Eurostat, objava 31.1.2018, 17.5.2018 in 25.5.2018.

V obdobju 2014–2018 pa je slika rasti minimalne bruto plače in BDP bistveno drugačna. Medtem, ko je v obdobju krize Slovenija beležila najvišje realno zvišanje minimalne plače, je le-ta v obdobju 2014–2018 (gl. slika 8) bila med nižjimi (4,2 %)⁷. Minimalna plača se je v tem obdobju najbolj zvišala v Romuniji, in sicer kar za 98,9 %, pri čemer so imeli tudi visoko rast gospodarske aktivnosti. Minimalna plača se je znatno povišala še v Bolgariji, na Češkem, Slovaškem, v Estoniji in Litvi. Glede povečanja gospodarske aktivnosti, poleg že omenjene Romunije, najbolj odstopata Malta in predvsem Irska, kjer se je v zadnjih štirih letih BDP realno zvišal za 33,9 oz. 51,8 %⁸.

⁷ Nižje rasti so imeli na Nizozemskem, v Grčiji, Franciji, Belgiji, Luksemburgu in na Malti, od tega so vse omenjene države razen Nizozemske zabeležile realno znižanje minimalne plače.

⁸ Na Irskem se je BDP leta 2015 realno zvišal za kar 25,2 %, kar je v veliki meri posledica 102-odstotnega povečanja neto izvoza in pa predvsem enkratnih dejavnikov, kot je 'korporacijska inverzija' (angl. corporate inversion). To je praksa, kjer podjetja spremenijo lokacijo sedeža, z namenom plačevanja nižjih davkov, hkrati pa večino svojega poslovanja zadržijo v državi izvora. Irska je z nizkimi davčnimi stopnjami priljubljena država za podjetja, ki izvajajo takšno strategijo. 'Korporacijska inverzija' v nekoliko manjšem obsegu velja tudi za Malto.

Slika 8: Rast minimalne bruto plače in BDP v EU po krizi, obdobje 2014–2018

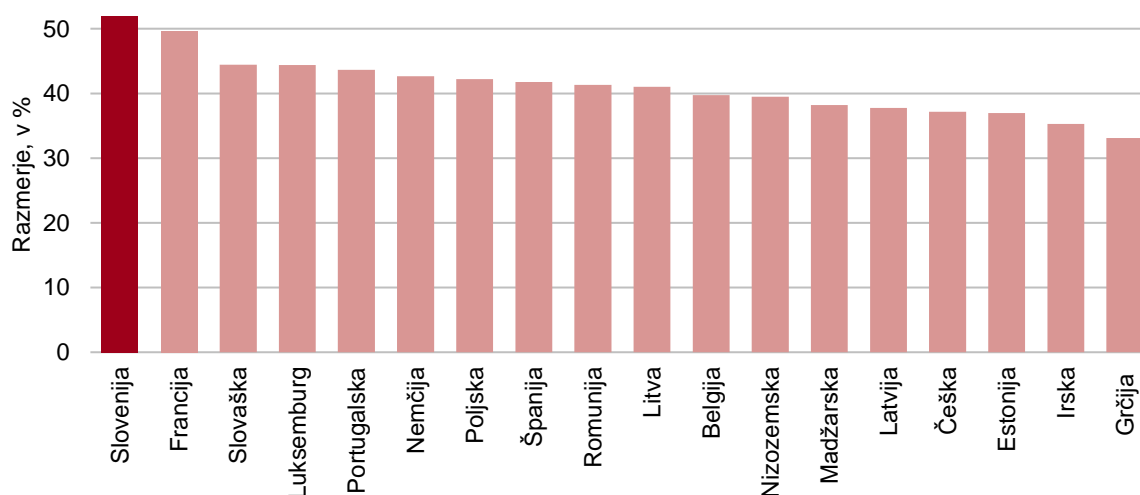

Opomba: Nemčije v sliki ni zajete, saj je bila zakonsko določena minimalna plača uvedena leta 2015.

Vir: Eurostat, objava 29.7.2019, 17.1.2020 in 21.1.2020.

Razmerje med minimalno in povprečno bruto plačo se v članicah EU, ki so hkrati tudi članice OECD, giblje med 33,1 in 52 %. Najvišje razmerje beležimo v Sloveniji, sledi pa nam Francija, medtem, ko ima Grčija po podatku iz leta 2019 najnižje razmerje (gl. slika 9). Na razmerje vpliva gibanje minimalne in povprečne plače, ki sta se v krizi po državah različno prilagajali. V Sloveniji je začelo naraščanje razmerja leta 2010, ko se je, kot že omenjeno, minimalna bruto plača močno zvišala. Razmerje se je višalo do leta 2013, nato pa je bilo do leta 2018 razmerje stabilno. V letu 2019 pa se je v skladu z močnejšim dvigom minimalne plače le-to ponovno zvišalo.

Slika 9: Razmerje med minimalno bruto plačo in povprečno bruto plačo, članice OECD, 2019

Opomba: Izmed držav članic EU, ki imajo zakonsko določeno minimalno plačo manjkajo podatki za Bolgarijo, Hrvaško in Malto, saj niso hkrati članice OECD, Romunija pa že sodeluje v določenih programih OECD in je blizu polnopravnemu članstvu, zato je podatek za to državo na voljo.

Vir: OECD.

Literatura in viri

1. **Eurofound.** (2018). Statutory minimum wages 2018. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
2. **Eurostat Portal Page – Economy and finance – National accounts.** (2020). Luxembourg: Eurostat. Pridobljeno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.
3. **Eurostat Portal Page – Population and social conditions – Labour market.** (2020). Luxembourg: Eurostat. Pridobljeno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.
4. **MDDSZ.** (2020). Minimalna plača. Ljubljana: MDDSZ. Pridobljeno na: <https://www.gov.si/ teme/ minimalna-placa/>.
5. **OECD.Stat – Labour – Earnings.** (2020). Paris: OECD. Pridobljeno na: <https://stats.oecd.org/>.
6. **SI-Stat podatkovni portal – Demografsko in socialno področje – Trg dela.** (2020). Ljubljana: SURS. Pridobljeno na: https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/.
7. **SI-Stat podatkovni portal – Ekonomsko področje – Cene.** (2020). Ljubljana: SURS. Pridobljeno na: https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/20_Ekonomsko/.
8. **SI-Stat podatkovni portal – Ekonomsko področje – Nacionalni računi.** (2020). Ljubljana: SURS. Pridobljeno na: https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/20_Ekonomsko/.
9. **Zakon o določitvi minimalne plače,** Uradni list RS, 114/2006.
10. **Zakon o dopolnitvi Zakona o minimalni plači,** Uradni list RS, 92/2015.
11. **Zakon o minimalni plači,** Uradni list RS, 13/2010.
12. **Zakon o spremembah Zakona o minimalni plači,** Uradni list RS, 83/2018.